

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี” โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีระดับการ

2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
2. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งมีชื่อตามทะเบียนราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6,010 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 376 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน คือ การเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ การแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert scale) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 4 ด้าน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย โดยคำถามจะครอบคลุมรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังต่อไปนี้

1. การเลือกตั้ง
2. การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ
3. การรวมกลุ่มผลประโยชน์
4. การแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ค่าที่ใช้พิจารณาค่าความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t-test ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F-test และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

1.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการเลือกตั้ง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 10 ข้อ คือ มีส่วนร่วมโดยสนใจที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มีส่วนร่วมโดยสนใจที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมโดยการติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงของประชาชนในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเลือกตั้งในหมู่บ้าน และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการเลือกตั้งในหมู่บ้าน

1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการติดตามผลของการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนากับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการคัดค้านการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสม มีส่วนร่วมในการคัดค้านการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม และมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่น

1.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม มีส่วนร่วมในการผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการ มีส่วนร่วมในการคัดค้านประเด็นสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ มีส่วนร่วมในการเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านต้องการ มีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะด้านต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการ

ด้านการระงับโรคติดต่อ มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการบรรเทา
 สาธารณะภัย มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก
 เยาวชน และผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการคุ้มครองและบำรุง
 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้าน
 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี มีเพศแตกต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05

2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

2.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้าน
 การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านต่างๆ

2.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัด
 อุดรธานี เป็นดังนี้

3.1 ด้านการเลือกตั้ง เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้
 ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง ควร
 จัดหาคนทำงานจริงจัง เป็นตัวแทนหมู่บ้าน ควรณรงค์ไม่ให้ซื้อสิทธิขายเสียง และควรณรงค์
 ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3.2 ด้านการแสดงผลซึ่งความต้องการต่าง ๆ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้มีการฝึกอบรมให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรให้มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร ควรให้มีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น

3.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มประโยชน์องค์การบริหารส่วนตำบล ควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง และควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มั่นคงถาวร

3.4 ด้านการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ เรียงลำดับจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปหาน้อย ดังนี้ควรให้มีโครงการ SML ทุกปี ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหาอาชีพเสริมให้กับประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรตรวจสอบปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงและทำตามที่ประชาชนต้องการ ควรจัดสรรงบประมาณตามความต้องการให้มากขึ้น ควรให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นอันดีงาม และควรให้มีตลาดนัด ตลาดกลางหมู่บ้าน/ชุมชน ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น ควรให้มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร ควรมีการฝึกอบรมให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และ ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ด้านการเลือกตั้ง กล่าวคือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี มีการติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่เสมอ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุงได้จัดทำแผ่นพับ ใบปลิว การออกประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ กล่าวคือ ประชาชนการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน ซึ่งกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุงทำอยู่เป็นประจำทุก ๆ ปี ได้แก่ การออกประชาคมหมู่บ้านเพื่อสอบถามปัญหา

1.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กล่าวคือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเสมอ

1.4 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านต่างๆ กล่าวคือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการในด้านต่างๆ โดยผ่านผู้นำชุมชนหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ศราวุธ ศรีประเสริฐ (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาล ตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับสูง สอดคล้องกับ สมบูรณ์ กนกหงส์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ประมวล แสงแก้วศรี (2546 : บทคัดย่อ) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสยระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

เพศ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เป็นเช่นนี้เพราะประชาชน

ให้ความสนใจทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดขึ้น ไม่มีเจตนาให้เพศใดเพศหนึ่งมีส่วนร่วมแต่ให้ความสำคัญกับทุกคนทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชัย บูรณประเสริฐกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลและบำรุงรักษาทางหลวงชนบทของกรมโยธาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศ แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชาติพิย์ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษา พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ อุทัยรัตน์ กาทิง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่าประชาชนเพศหญิง ไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ผู้ชายมักมีส่วนร่วมมากกว่าผู้หญิง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อุทัยรัตน์ กาทิง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมากกว่าประชาชนเพศหญิง

อายุ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเช่นนี้เพราะ ช่วงอายุในวัยเด็กจะไม่ค่อยให้ความสนใจทางการเมืองเท่ากับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรชาติพิย์ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ เรืองสังข์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมกับระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบลของประชาชนในจังหวัดพัทลุง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบล และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงจบการศึกษาระดับอนุปริญญา, ปวส หรือเทียบเท่า รองลงมาจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา, ปวช หรือเทียบเท่า มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กุฑยัตน์ กาทัง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ในทุกองค์ประกอบ ไม่สอดคล้องกับการ ศึกษาของ อนุชัย บุรณประเสริฐกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดูแลและบำรุงรักษาทางหลวงชนบทของกรมโยธาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชน ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มี กลุ่มอายุที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน

ระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายขององค์การ บริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีความสนใจทางการเมืองมากกว่าระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุชาติพิศ น่วมกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่น ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทาง การเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทาง การเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ เรืองสังข์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม กับระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบลของประชาชน ในจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการ ปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบล และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จังหวัดพัทลุง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กุฑยัตน์ กาทัง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือ พรรคการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ในทุกองค์ประกอบ ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการวิจัยของ อนุชัย บุรณประเสริฐกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการดูแลและบำรุงรักษาทางหลวงชนบทของกรมโยธาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา, ปวส หรือเทียบเท่า รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา, ปวช หรือเทียบเท่า

อาชีวะ ผลการวิจัยพบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเช่นนี้ เพราะ การมีเวลาว่างของแต่ละคนไม่เหมือนกัน อาชีพรับราชการอาจไม่มีเวลาเพราะต้องทำงานในช่วงเวลาราชการ สำหรับอาชีพเกษตรกรอาจมีเวลามากกว่าจึงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรชาติพิศ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของเกรียงศักดิ์ เรืองสังข์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมกับระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบลของประชาชนในจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบล และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จังหวัดพัทลุง

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับนูน อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ด้านการเลือกตั้ง กล่าวคือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับนูน อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลือกตั้ง ดังนี้ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง ควรจัดหาคนทำงานจริงจัง เป็นตัวแทนหมู่บ้าน ควรรณรงค์ไม่ให้ซื้อสิทธิขายเสียง และควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3.2 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ กล่าวคือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลือกตั้ง ดังนี้ ดังนี้ ควรให้มีการฝึกอบรมให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรให้มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร ควรให้มีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น

3.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กล่าวคือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลือกตั้ง ดังนี้ ควรให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มประโยชน์องค์การบริหารส่วนตำบล ควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง และควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มั่นคงถาวร

3.4 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ กล่าวคือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลือกตั้ง ดังนี้ ควรให้มีโครงการ SML ทุกปี ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหาอาชีพเสริมให้กับประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรตรวจสอบปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงและทำตามที่ประชาชนต้องการ ควรจัดสรรงบประมาณตามความต้องการให้มากขึ้น ควรให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นอันดีงาม และควรให้มีตลาดนัด ตลาดกลางหมู่บ้าน/ชุมชน ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น ควรให้มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร ควรมีการฝึกอบรมให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และ ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติงาน

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลข้อเสนอแนะบางประการอันเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1.1 ด้านการเลือกตั้ง จากผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องการรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมลงสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในเรื่องการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทของ

ประชาชนในหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ และขอความร่วมมือจากประชาชนให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

1.2 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ จากผลการศึกษามีส่วนร่วมด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา ร่วมนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และการคัดค้านการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดเวทีให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาร่วมกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านต่อ นโยบายที่ประชาชนมองว่าไม่เหมาะสม

1.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลที่บุงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เนื่องจากการรวมกลุ่มนั้นแสดงถึงพลังความสามัคคี ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเอง

1.4 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้มีโครงการ SML ทุกปี หรืออาจตั้งงบประมาณเพื่อเป็นกองทุนในการกู้ยืม

จากแนวความคิดเห็นของผู้วิจัย ควรมีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ ของประชาชน โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทุกกลุ่มอาชีพ อายุ การศึกษา และเพศมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้พัฒนาได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจะได้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ทางคณะผู้บริหาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

2.2 ศึกษาการเปรียบเทียบความสนใจทางการเมืองระหว่างคนเมืองกับคนชนบท